

II

(Tiesību akti, kuru publicēšana nav obligāta)

KOMISIJA

KOMISIJAS LĒMUMS

(2005. gada 18. aprīlis)

par ārkārtas pasākumiem attiecībā uz neatļautu ģenētiski modificētu organismu "Bt10" kukurūzas produktos

(izziņots ar dokumenta numuru K(2005) 1275

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2005/317/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regulu (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu⁽¹⁾, un jo īpaši tās 53. panta 1. punktu,

tā kā:

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1829/2003⁽²⁾ par ģenētiski modificētu pārtiku un barību 4. panta 2. punktā un 16. panta 2. punkta noteikts, ka nav atļauts laist tirgū ģenētiski modificētu pārtiku vai barību, ja nav saskaņā ar minēto regulu izsniegta atļaujas. Tās pašas regulas 4. panta 3. punktā un 16. panta 3. punktā noteikts, ka atļauju ģenētiski modificētai pārtikai un barībai izsniedz tikai tad, ja ir atbilstoši un pietiekami pierādīts, ka tā nelabvēlīgi neietekmē cilvēku veselību, dzīvnieku veselību vai vidi, ka tā nemaldina patērētāju vai lietotāju un neatšķiras no pārtikas vai barības, kuras aizstāšanai tā ir paredzēta, tādā mērā, ka tās normāla lietošana uzturā cilvēkiem vai dzīvniekiem uzturvielu ziņā būtu neizdevīga.

(2) Amerikas Savienoto Valstu iestādes (ASV iestādes) 2005. gada 22. martā informēja Komisiju, ka kukurūzas produkti, kuri ir piesārņoti ar tā saukto ģenētiski modi-

ficēto kukurūzu "Bt10" (piesārņotie produkti) un kurus nav atļauts laist Kopienas tirgū, iespējams, ir izvesti uz Kopienu no 2001. gada, un to izvešana turpinās. Turklāt šīs iestādes informēja Komisiju, ka minētos produktus nav atļauts laist arī Amerikas Savienoto Valstu tirgū.

(3) Neskarot dalībvalstu pārbaudes pienākumus, turpmāk pieņemamie pasākumi attiecībā uz piesārņotu produktu ieviešanām jāpakļauj visaptverošai un kopīgai pieejai, kas ļautu ātri un efektīvi rīkoties un izvairīties no atšķirībām starp dalībvalstīm, vērtējot situāciju.

(4) Regulas (EK) Nr. 178/2002 53. pantā paredzēta iespēja pieņemt attiecīgus Kopienas ārkārtas pasākumus attiecībā uz pārtiku un barību, kas ievesta no trešās valsts, lai aizsargātu cilvēku veselību, dzīvnieku veselību vai vidi, ja risku nevar pietiekami labi novērst ar pasākumiem, ko veic attiecīgās dalībvalstīs.

(5) Ne Syngenta, ne ASV iestādes nesniedza datus, kas ļautu Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei (Iestāde) izdarīt ģenētiski modificētās kukurūzas "Bt10" nekaitīguma novērtējumu atbilstīgi Regulā (EK) Nr. 1829/2003 noteiktajiem standartiem, kaut gan 2004. gada decembrī uzņēmums Syngenta, kurš izstrādāja ģenētiski modificēto kukurūzu "Bt10", par piesārņotajiem produktiem ziņoja Savienoto Valstu iestādēm. Saskaņā ar Iestādes sniegto skaidrojumu⁽³⁾, ja šīs informācijas nav, "Bt10" nekaitīgums vēl jāapstiprina.

⁽¹⁾ OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1642/2003 (OV L 245, 29.9.2003., 4. lpp.).

⁽²⁾ OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes 2005. gada 12. aprīļa paziņojums.

- (6) Ņemot vērā tādu datu trūkumu, kas būtu pietiekami ģenētiski modificētās kukurūzas "Bt10" nekaitīguma novērtēšanai, lai sasniegtu augsto veselības aizsardzības līmeni, kuru ir izvēlējusies Kopiena, un riska prezumpciju attiecībā uz produktiem, kas nav atļauti saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003, kurā ņemts vērā Regulas (EK) Nr. 178/2002 7. pantā noteiktais piesardzības princips, ir lietderīgi veikt ārkārtas pasākumus, lai novērstu piesārņoto produktu laišanu Kopienas tirgū.
- (7) Saskaņā ar vispārīgajām prasībām, kas noteiktas Regulā (EK) Nr. 178/2002, uzņēmēji, kuri iesaistīti pārtikas un barības aprīvē, ir galvenās personas, kas ir juridiski atbildīgas par to, lai tiktu nodrošināts, ka pārtika un barība uzņēmumos, kuri atrodas to pārziņā, atbilstu pārtikas aprīves tiesību aktu prasībām un lai tiktu pārbaudīts, vai minētās prasības ir izpildītas. Tādēļ pienākumu pierādīt, ka tirgū netiek laisti piesārņoti produkti, jāuztic tirgus dalībniekam, kas sācis tos laist tirgū. Tādēļ ar ārkārtas pasākumiem jāprasa, lai Amerikas Savienoto Valstu izcelsmes specifisku produktu sūtījumus drīkstētu laist tirgū tikai tad, ja ir analīzes protokols, kurā ir pierādīts, ka produkts nav piesārņots ar ģenētiski modificēto kukurūzu "Bt10". Analīzes protokolam jābūt akreditētas laboratorijas izdotam saskaņā ar starptautiski atzītiem standartiem.
- (8) Lai atvieglotu kontroli, visa ģenētiski modificētā pārtika un barība, ko laiž tirgū, jāpakļauj atzītai noteikšanas metodei. *Syngenta* tika lūgts nodrošināt metodi, ar ko, mainot apstākļus, varētu noteikt ģenētiski modificēto kukurūzu "Bt10", kā arī nodrošināt kontrolparaugus. Tādēļ Regulas (EK) Nr. 1829/2003 32. pantā minētajai Kopienas references laboratorijai (KRL) lūdza apstiprināt šim produktam noteikšanas metodi, vadoties pēc *Syngenta* sniegtajiem datiem. *Syngenta* darīja pieejamu noteikšanas metodi, un to var atrast pēc šādas adreses: <http://gmo-crl.jrc.it>
- (9) Ņemot vērā, ka šajā direktīvā paredzētajiem pasākumiem jābūt samērīgiem un tādiem, kas neierobežo vairāk kā vajadzīgs, tiem jāattiecas tikai uz produktiem, kurus var uzskatīt par piesārņotiem ar ģenētiski modificētu kukurūzu "Bt10". Saskaņā ar ASV iestāžu sniegto informāciju ģenētiski modificētas kukurūzas graudi un no tiem iegūti produkti netiek ievesti Kopienā no Amerikas Savienotajām Valstīm, izņemot kukurūzas lipekļa barību un barībai izmantojamās drabiņas. Tādēļ uz šiem produktiem jāattiecinā minētie pasākumi.
- (10) Neskatoties uz Komisijas lūgumiem, ASV iestādes nevarēja garantēt, ka "Bt10" nebūs kukurūzas lipekļa barībā un drabiņās, kas satur vai ir ražotas no ģenētiski modificētiem organismiem un kas ievestas Kopienā, ņemot vērā to, ka Amerikas Savienotajās Valstīs attiecībā uz šiem produktiem nepiemēro nošķiršanas un izsekojamības pasākumus.
- (11) Attiecībā uz pārtikas produktiem saskaņā ar Komisijai pieejamo informāciju Kopienā pārtikas ražošanai neizmanto ģenētiski modificētu kukurūzu, kas ievesta no Amerikas Savienotajām Valstīm. Tomēr dalībvalstīm jāuzrauga, vai pārtikas produkti no ģenētiski modificētas kukurūzas ir pieejami tirgū un vai tie ir piesārņoti ar "Bt10". Pamatojoties uz dalībvalstu sniegto informāciju, Komisija lems, vai vajadzīgi attiecīgi pasākumi.
- (12) Pēc 6 mēnešiem pasākumi jānovērtē, lai noteiktu, vai tie vēl ir vajadzīgi.
- (13) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Pastāvīgās pārtikas aprīves un dzīvnieku veselības komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Darbības joma

Šo lēmumu piemēro šādiem Amerikas Savienoto Valstu izcelsmes produktiem:

- kukurūzas lipekļa barībai, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu ar KN kodu 2309 90 20 vai ko no tās ražo,
- drabiņām, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu ar KN kodu 2303 30 00 vai ko no tās ražo.

2. pants

Tirgū laišanas nosacījumi

1. Dalībvalstis ļauj sākt laist tirgū 1. pantā minētos produktus tikai tad, ja ir analīzes protokols, kurš balstās uz atbilstīgu un atzītu metodi, ar ko, mainot apstākļus, var noteikt ģenētiski modificēto kukurūzu "Bt10", un kuru izdevusi akreditēta laboratorija, kurš ir klāt sūtījumam un kurā ir pierādīts, ka produkts nesatur "Bt10" kukurūzu vai no "Bt10" kukurūzas ražotu barību.

Ja 1. pantā minētos produktu sūtījums ir sadalīts daļās, katrai sadalītā sūtījuma daļai jāpievieno 1. punktā paredzētā analīzes protokola apliecināta kopija.

2. Ja šāda analīzes protokola nav, Kopienā reģistrētais tirgus dalībnieks, kas ir atbildīgs par produkta sāksanu laist tirgū, liek 1. pantā minētos produktus pārbaudīt, lai pierādītu, ka tie nesatur "Bt10" kukurūzu vai no "Bt10" kukurūzas ražotu barību. Ja analīzes protokola nav, sūtījumu Kopienas tirgū nelaiž.

3. Dalībvalstis informē Komisiju par pozitīviem (nelabvēlīgiem) rezultātiem, izmantojot Pārtikas un barības ātrās reaģēšanas sistēmu.

3. pants

Citi kontroles pasākumi

Dalībvalstis veic attiecīgos pasākumus, tostarp paraugu ņemšanu un analīzi izlases kārtā, attiecībā uz 1. pantā minētajiem produktiem, kas jau ir jau laisti tirgū, lai pārliicinātos, ka tajos nav "Bt10" kukurūzu vai no "Bt10" kukurūzas ražota barība. Tās informē Komisiju par pozitīviem (nelabvēlīgiem) rezultātiem, izmantojot Pārtikas un barības ātrās reaģēšanas sistēmu.

4. pants

Piesārņoti sūtījumi

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai panāktu, ka 1. pantā minētos produktus, kuru sastāvā konstatē "Bt10" kukurūzu vai no "Bt10" kukurūzas ražotu barību, nelaiž tirgū.

5. pants

Izmaksu segšana

Dalībvalstis nodrošina, ka izmaksas, kas rodas īstenojot 2. un 4. pantu, sedz tirgus dalībnieki, kuri ir atbildīgi par sāksanu laist tirgū.

6. pants

Pasākumu pārskatīšana

Šo lēmumu pārskata vēlākais līdz 2005. gada 31. oktobrim.

7. pants

Adresāti

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2005. gada 18. aprīlī

Komisijas vārdā —

Komisijas loceklis

Markos KYPRIANOU